

Prawa opiekunów

Ustawodawstwo i lokalne wytyczne

Wstęp

Ważnym jest, aby opiekunowie mieli dostęp do wsparcia i porad na temat przysługujących im praw. Ta broszura informacyjna przedstawia obecnie obowiązujące oraz przyszłe ustawodawstwo odnoszące się bezpośrednio do opiekunów i ich praw.

Ustawodawstwo dotyczące opiekunów

Następujące ustawy określają prawo opiekunów do niezależnej oceny ich sytuacji, nakładają obowiązek wzięcia pod uwagę zdania opiekunów przy pracy nad pakietem ochrony zdrowia na władze lokalne oraz zobowiązują zarząd NHS do strategii informacyjnej dla opiekunów:

- **Carers (Recognition and Services) Act 1995**
(Ustawa o uznaniu i usługach dla opiekunów z 1995 r.)
- **Community Care and Health (Scotland) Act 2002**
(Ustawa o zdrowiu i opiece społecznej ze Szkocji z 2002r.)

Nowy projekt ustawy Carers (Scotland) Bill (po prawej) podniesie prawa opiekunów w Szkocji po jego zatwierdzeniu.

Equalities Act 2010 (Ustawa o równouprawnieniu z 2010 r.)

Ustawa ta weszła w życie 1 października 2010 r. i wniosła nowe ustawodawstwo dla opiekunów o ochronie przed bezpośrednią dyskryminacją bądź prześladowaniem ze względu na ich obowiązki jako opiekunów.

Government Equalities Office GEO (Rządowe biuro ds. równouprawnienia) wydało serię przewodników, włącznie z „Equality Act 2010: Co powinienem wiedzieć jako opiekun?”. Więcej informacji można uzyskać dzwoniąc do Equality Advisory Support Service EASS (zespół udzielający porad na temat równouprawnienia) pod nr tel **0808 800 0082** lub na stronie internetowej **www.equalityadvisoryservice.com**

Mental Health (Care and Treatment) (Scotland) Act 2003 (Ustawa o zdrowiu psychicznym (Opieka i leczenie) ze Szkocji z 2003 r.)

Ustawa ta weszła w życie w październiku 2005 r. Określa ona z jakiego leczenia mogą skorzystać osoby cierpiące na zaburzenia psychiczne oraz jakie są ich prawa. Wg. tej ustawy prawa i poglądy opiekunów muszą zostać uwzględnione podczas podejmowania jakichkolwiek decyzji dotyczących opieki i leczenia.

Osoby zaangażowane w opiekę i leczenie osób korzystających z usług dla zdrowia psychicznego muszą zapewnić opiekunom dostęp do informacji niezbędnych do dostarczenia odpowiedniej opieki. Opiekunom nie są udostępniane informacje, których nie chce ujawnić osoba korzystająca z leczenia.

Więcej szczegółów na temat praw opiekunów i ich roli wg. Mental Health Act 2003 pod nr tel Mental Welfare Commission **0800 389 6809** lub na stronie internetowej **www.mwscot.org.uk**

Strategie i przewodnik dla opiekunów

Strategia dla opiekunów ze Szkocji – “Caring Together”

26 lipca 2010 r. została zapoczątkowana nowa strategia dla opiekunów, w której po raz pierwszy uwzględniono ich jako **równoprawnych partnerów w opiece**. W skład działań priorytetowych wchodzi:

- rozwój Carers Rights Charter (Karta praw dla opiekunów)
- wsparcie w identyfikacji opiekunów przez opiekę zdrowotną i socjalną
- polepszenie jakości oceny sytuacji i potrzeb opiekunów
- inwestowanie w szkolenie i czas wolny

Więcej informacji na stronie internetowej Scottish Government **www.scotland.gov.uk**

Strategia informacyjna dla opiekunów NHS Lothian

Ta lokalna strategia ma na celu zapewnienie opiekunom dostępu do informacji oraz:

- uwzględnienie opiekunów jako kluczowych partnerów w zapewnianiu opieki
- traktowanie opiekunów z szacunkiem i godnością bez względu na ich płeć, pochodzenie, wiek, orientację seksualną, wiarę i stopień sprawności
- wsparcie dla opiekunów od NHS oraz agencji partnerskich w celu kontynuowania opieki tak długo, jak sobie tego życzą bądź są zdolni opiekunowie
- prawo opiekunów do negocjowania ich wkładu w opiekę
- dostęp opiekunów do podstawowych informacji o stanie zdrowia

Więcej informacji na stronie internetowej NHS Lothian **www.nhsllothian.scot.nhs.uk**

VOCAL (Voice of Carers Across Lothian)
8-13 Johnston Terrace, Edinburgh, EH1 2PW
T: 0131 622 6666
E: centre@vocal.org.uk
W: www.vocal.org.uk
F: [facebook.com/VOCALCarers](https://www.facebook.com/VOCALCarers)

VOCAL is a recognised Scottish charity: SC020755
Private limited company (Scotland): SC18305